

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGI MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: **Vasárnap és csütörtökön.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Czrómón- és Zrinyi-utca sarkán, I-ső emelet,
hora minden a lap szemléi és anyagi részét illető közlemények
intézkedik és minden díjak fizetendő.

Felolvas szerkesztő:

DR. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt.
Néptanítoknak egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Megyénk a parlamentben.

Ma-holnap itt lesz annak az ideje, hogy megyénk választó polgárai mérlegeljék amaz erőket, melyekkel legszentebb jogaik gyakorlása révén a parlamentben bírnak.

Megyénk túlnyomólag kormányparti képviselőket választott, s bár mi tudjuk legjobban, hogy mily parányi mérvben jutott e választásokon a szabad meggyőződés kifejezésre, még sem tudjuk, hogy voltak megyénkben vajon független polgárok is, a kik a négy év előtt lefolyt képviselőválasztás kormányparti urnáikhoz benső meggyőződésüket vitték.

Ezek bizonyára fölteszik velünk együtt a kérdést lelkiismeretükhöz, vajjon meggyőződésük követésével használtak-e az országnak, vajjon az általuk megválasztott országos képviselő betölti-e helyét a parlamentben, avagy csak télen szavazó-gép, melynek csak hivatása a kormány javaslatait támogatni?

Mert sophisma s fatalistikus fölfogás az, hogy a kormányparti képviselőnek nem kell gondolkodni, csak szavazni, ma már tisztában van azzal minden józanul gondolkodó honpolgár, hogy a kormány fennállhatásának legerősebb talpköve az éber ellenőrzés.

Indokolt lehet az a kormányparti szempontból a megyei fősipán által kijelölt képviselőkre adni a kormányparti szavazatokat, mert föl kellett tételezni a fősipánról, hogy a kormánnyal egyetértőleg oly egyének megválasztását fogja javaslatba hozni, a kiknek a parlament és a megye hasznát fogja venni.

A lefolyt négy év után azonban rajtunk a sor ítéletet mondani azok fölött, a kik részére előlegeztük a bizalmat, a kik működése elő jogos várakozással néztünk.

Ezen ítélet azonban semmi esetre sem lehet hüzelgő. A legelfogultatlanabb, vagy mondjuk a legelfogultabb

mameluk sem fogja azt hinni, hogy megyénk a parlamentben méltón van képviselve. Be kell azt ismernie mindenkinek, hogy megyénk országos képviselőnek parlamenti működése egyedül abban állott, hogy hűségesen megszavazták a kormány által benyújtott javaslatokat, a nélkül, hogy azokon valami javítani valót találtak volna.

Kivételt e részben csupán a hodsági kerület orsz. képviselője dr. Vojnich István képez. S mi kétségesen beismerjük, hogy az ő parlamenti működése a hozzákötött eredményeket meghaladja, sőt azt is szívesen bevalljuk, hogy készsége és hazafias buzgósága még az ellenzéki férfiakat is meglepte.

Egyedül az ő parlamenti működése áll azon a szívonon, a melyen egy orsz. képviselő működésének föltétlenül állania kell főleg akkor, ha a kormánypart bizalmából jut a képviselőhözba.

A közigazgatási bizottságban kifejtett tevékenysége meggyőzően elismerésben részesült.

Módosításai a bizottság által egyhangulag méltányoltak és a közigazgatás államosításának nem egy rendelkezése egyedül neki köszöni létezését.

Azonban a hodsági kerület orsz. képviselője nem felelteti velünk társainak telenségét, s a megye közönsége bizonyára megalkotandja a maga ítéletét a hallgatag ajku képviselő föltt.

Még most nem tartjuk időszerűnek e kérdést hosszasan taglalni. Elég időnk lesz erre egy év ítéletével, a midőn az új képviselőválasztások előtt fogunk állani.

Mostani fölszólalásunk ugyszólván figyelmeztetés jellegével bír, melynek egyedüli czéja az, hogy orsz. képviselőinket némi tevékenységre buzdítsuk. Elédlig hallgattak, de a közigazgatási javaslat megköveteli, hogy minden képviselő hallassa meggyőződését, különösen Bács-

megye orsz. képviselőinek állana kötelességükben a javaslat hiányait orvosolni, miután nekik bő alkalmuk volt és van, a közigazgatás hiányos törvényei által előidézett visszaéléseket tanulmányozni.

Lehetetlenek tartjuk, hogy orsz. képviselőink egy kis ügybuzgósággal, s a kérdés némi tanulmányozásával ne lennének képesek hasznos javaslatokkal állni elő, s ha ezt nem teszik, bizonyára akarat-hiány, s a régi Tisza-rendszer által megteremtett nembiánomság folytán bevernek az édes semmittevés ölében.

Semmi sem lehet előttünk kívánatosabb, mint az, hogy e megye országos képviselői a közigazgatási javaslat tárgyalása alkalmával szerzett tapasztalataikat örvényesítsék.

Iparpartolás.

Nem éppen rózsaszínű szemüvegen keresztül tekintünk iparunkra, amidőn azt merjük kimondani, hogy amit ma a magyar ipar előállít, mindaz kiállja az összehasonlítást a külföld iparával.

Nemcsak kiállja az összehasonlítást, de vannak egyes iparágak, egyes ipartermékek, melyekkel felülmúlja a külföldet is.

Csak néhány év előtt is, valódi bámulatot kellett, s országos eseményszámba ment, ha gazdag nábobjaink s pénzarisztokratáink, a hazai ipar fejlesztése czéljából, a tisztán kényelmükre szolgáló ipartermékeket nem külföldön, hanem belföldön rendelték meg.

Manapság már bizony nem kell külföldre záranderkolunk. Amiket a nyugat művelt nemzetek előállítanak, azt képes a magyar ipar is előteremteni. Igaz, sokszor úgy fogjuk tapasztalni, hogy egyik-másik ipartermék talán jutányosabban szereshetünk be a külföldről, de viszont feltétlenül arra a meggyőződésre jutunk, hogy a magyar ipar rendszerint tartós és szolid árukat bocsát ki kezei közül.

Hazánk viszonyainak tanulmányozásával s jólétének fokozásával foglalkozva, okvetlenül arra a tapasztalatra

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

Tempora mutantur.

Rég volt ugyan, de jól emlékszem:
„Eszményem“ volt a feleségem.
(Mért hagyod, Uram, hogy így essék?
Mért lesz az eszmény esztelenség?)

Kezét nem tudta tenni öble,
(Utóbb a nyelve örökölte
E higanytermészetét töle,
De most zárjel nélkül előle!)

Azonközben, hogy udvaroltam
Keze sosem volt nyugodalomban.
Hol a ruha fodrával játszott,
Hol meg — ha volt — tépdelt virágot.

Egyszer pálczámat is elkérte;
Arczát simitá csontos vége,
Majd hátán tette azt keresztbe,
Már, hogy a saját hátán persze.

Irigy voltam pálczáimnak
S mikor oda nem hallgattanak
„Kezed közt én — így susogtam —
Játékszer lennék öntudatlan.

... Sok éven át szolgált azóta
E pálcza nékem rosszba, jóba',
De a minap — nem mondom: szégyen —
Hol törté el a feleségem.

Telecskai Balász.

Heine költeményeiből.

CLARISSE.

Akármerre járhatás-kehetsz,
Mindig itt látsz a nyomodban,
S ha te velem rosszul bánsz is:
Tiéd vagyok annál jobban.

Kis gonozsággal vonzott mindig,
A jóságot elkerülém.

Ha meg akarsz szabadulni
Tőlem — akkor szersz belém!

Révész Ernő.

Mit szólhatok?

(CHAMISSO.)

Csöndes az én szájam, bágyadt az én szemem;
Kivanod, hogy szóljak: te kivanod: legyen.
Vidám a te szemed, piros a te szájad
S nekem parancs, a mi részedről kivanat.
Öszül az én hajam, a szivemen sem van,
Tökéletes vagy te: épségben és ifjan.
Szóljak — s a beszédet oly nehéz teszed;
Rád nézek csak és úgy remegek — reszketek!

Révész Ernő.

Fővárosi levél.

(Rendese levelezőnkől.)

Budapest, 1891. május 21.

Báró Hirsch, a vasutak királya. Gróf Zichy Jenő. Az ipar és kereskedelem. Gróf Apponyi Albert.

Európa egyik leggazdagabb, de kétségkívül a jöteknység terén leghumánusabb embere báró Hirsch Mór párisi bankár, a vasutak királya. Egy ember, aki csak akkor boldog, ha valláskülönbőség nélkül jöteknyságot gyakorolhat embertársain, megérdemli, hogy az utókor nevére örökké emlékeztetésben tartsa. Páris, London, Berlin, Drozda, Prága, Bécs, Lemberg, Szt. Pétervár, Moszka, Konstantinápoly, Varsó, Bukarest, Cettinje, Sofía, Belgrád, Zúrich, Amsterdam, Brüssel, München, Lipse, Frankfurt, Kopenhága, Liverpool és Budapest városai oly állandó „Hirsch“-féle jöteknysági házakkal rendelkeznek, melyeket a jelenleg egyedül álló nem és dúsgazdag báró vagyona kamatának egy részéből — mintegy 30 millió frank évi összegből tart fenn. Hogy mily lázas tevékenységet fejt ki egy-egy ily ház a jöteknység ez emberséges és ödvös terén, erre nézve jelen levelemben a bennünk leginkább érdeklő budapesti fiókjára reflektállok, melynek élén a hazánkban általában, de annak határain túl is közkedveltségnek örvendő Bischitz Dávidné (Johanna) urnő áll. Bischitz Johanna ezen emberbaráti kötelességet oly teljes odaadással és kitűnő ügybuzga-

lommal végi — támogatva önzetlen és szorgalmas titkára, Dr. Singer ur által, — hogy naponként majdnem nyolcz órát vesznék igénybe a hivatalos teendők. A lefolyt évben nem kevesebb, mint 74895 segély iránti kérvényt intéztek el, amely ügybuzgalm mindenestre felér egy miniszterium összes ügyforgalmával. Nincs szegény, nincs szükségot szenvedő, diák, kereskedő, mestermester, tudós vagy napszámos, ki e nemes intézménynek gazdag gyűmölcsét ne élvezze. A magyarországi fiókra évenként átlag 300,000 frt esik. Báró Hirsch bankár, aki egyedüli tulajdonosa egy oly vasuti hálózatnak, mely kétszer akkora, mint az osztrák-magyar államasut vasutasága, — a vasuti királyi címet és elnevezést ezért és innen kapta. Francia, Algír, Török, Lengyel és Oroszországban, valamint Románia, Montenegró, Bulgária és Szerbiában rövid nyolcz év óta nem kevesebb mint 134 felekezeti iskolát és közseget tart fenn saját költségén.

Ha Magyarországon az ipar, kereskedelem és művészet terén több olyan lelkesült hazafi állana, mint Zichy Jenő az ipargróf, bizonyára hazánk ipar és kereskedelme legalább megközelítőleg a Németországgal versenyezhetne. Zichy Jenő gróf már regóta, de különösen az utolsó budapesti kiállítás óta jól megérdemelt európai hírnévre tett szert. Európai körutamban világhírű szaktekintélyek a leghizelgőbb módon nyilatkoztak fényes tehetség felől. Mert míg magyar magnásaink nagyobb részee külföldön való pazarlásról ismeretes, addig gróf Zichy Jenő mindenki iránt leereszkedésig nyájás és barátságos reformokat készít és az ipar és kereskedelem legbuzgóbb előmozgosa.

Zichy Jenő grófnak a leendő budapesti világiállítás egy oly tőr és hatáskört biztosít, melyet kivéle jobban senki be nem tölthet. Ismeri úgy a dol, mint a külföldi ipar és kereskedelemi vállalatok minden mozzanatát. Tudja hol, mikor és milyen arányban kell és lehetne az ipar és kereskedelem fejlesztésén segíteni és ezen tekintetben idejének nagyobb részét e nemes törekvésnek szánja. A világiállítás egy oly fénypontot fog képezni Zichy Jenő gróf személyében, amely nemcsak nevét, hanem egész Magyarországot ipar és kereskedelmét is a külföld előtt csak szilárdítani fogja.

Budapest ipar és kereskedelme napról-napra emelkedőben van.

kell jönnünk, hogy kifejelett nívóan álló iparunk nagyobb mérvű pártolásánál, most már igen könnyen visszaesést idézhetnénk elő iparhaladásunk tekintetében.

Nekünk minden áron oda kell törekednünk, hogy a mezőgazdasági téren szerzett gyarapodás eredményeként mutakozó tőkeinket, a szükséges ipartermékek beszerzése alkalmával, egyáltalában ne dobjuk a külföldi áru piacra. De ha éppen ki nem kerülhetnk ezt, úgy ezen kénszerhelyzetből is, csak minél jelentéktelenebb arányokban költekezzünk. Fő törekvésünk az legyen, hogy a nemzeti tőke a haza határain belül maradjon. Mennyi tömérdek életképes hazai iparvállalatunk van! Tegyük feladatunkká, hogy megrendeléseinket csak is hazai vállalatoknál eszközöljük. Midőn ezt tesszük, kifejelett iparunkat tesszük erősebbé, s a külfölddel szemben versenyképessé.

Mert kifejelett iparunkhoz nem hiányzik egyéb, mint a versenyképesség. Ha ezt megszerezük neki, akkor iparunk éppen azon a színvonalon áll, melyen a legműveltebb külföld ipara.

A versenyt, a küzdelmet kell lehetőségessé tennünk, hogy iparcsikkjeinknek minden részről fogyasztókat szerezhessünk.

A lefolyt két utolsó évtized kiállításai teljes hiteli bizonyítványt nyújtanak afelől, hogy ipartermékeink általában milyen kiűnők, s hogy a változott viszonyokhoz képest a külföldi cikkekké kiállják a versenyt.

Csak néhány iparágasportot tekintünk, mik voltak ezek két évtized előtt!

Volt-e vegyészeti iparunk? Mit termelt az agyag-és üvegyipar; vagy hol állott a vas- és fémpar; mily produktumai voltak a fa-, vagy akár a papiriparnak? A ruházati ipar terén mily óriási haladást tettek; a bútorgyártás és dekoratív lakberendezés haladása meg éppen bámulatót kell.

De ki sorolhatná fel egy rövidke cikk keretében azon haladást, mit különösen két évtized óta tettek.

Csak órnűnők lehet a fölött, hogy a természetű áldásokban gazdag források kellő kiaknázása, s a befektetési tőkékkel való zsugoriskodás mellett is oly óriási haladást tettek az ipar terén, dacára annak, hogy még a meglévő, s a rendelkezésünkre álló munkaerőket sem használták fel mindenkor kellőleg, sőt még ma sem használjuk fel úgy, amint kellene.

Partoljuk a hazai ipart! Ha e jelszó általánosság válik, akkor a vállalatok emberei sem fogják félteni a befektetési tőkéket, melyek mostanság, a legcsekélyebb körülménytől is csakhamar ingadozni kezdenek, mert iparunk még nem szilárdult meg eléggé, jóllehet teljesen kifejelett, s ismétéljük, hogy kiállja az összehasonlítást a külföld iparával, de pártolás hiányában még mindig nem versenyképes.

E téren a sajtónak is van hivatása, és pedig igen szép, igen nemes hivatása.

Első sorban is kötelessége az anyagi érdekeinket előmozdító iparügyi körülményekre folytonosan figyelmeztetni; mert valóban nem tesz hiádatlan munkát, a ha közönséget a hazai ipar pártolására serkenti; sőt nemcsak kötelessége serkenteni, hanem arról mindaddig beszélni, amíg csak a hazai iparnak pártolása vérrünkbe át nem szívárok, amíg az velünk eggyé nem forr, ugyszólván nemzeti természetünk, sajtáságunkká nem válik.

A bécsiek még csak tizenöt évvel ezelőt provinciális városnak tartották, míg ma önézetük teljes tudatában be kell vallaniok, hogy Budapesten az ipar és kereskedelem aránylag legalább is tiszter nagyobb előhaladást, több anyagi hasznót és fényesebb közlekedést biztosít és mutat fel, mint az osztrákok büszke fővárosa — Bécs. De ez valóban igaz is, Mert míg Bécs Kellő közepén az új modern építkezés alig észlelhető, addig Budapest rövid tizenöt év alatt egy fényes világvárosná fejlődött. A villamos vasutak, a remek és széles körutak a lívonat és tirsas kocis közlekedése, számos gyógyfürdő, nagyszerű palotái, oly gyorsan és fokozatosan emelkedtek és létesültek, mintha nem is Bécs, hanem egyesben Berlin vagy Páris utóhajtán felmúlulni. Budapesten az ipar és kereskedelem minden szakmájában oly árutakat ad, és természet, melyeknek beszerzési ára a bécsiekével párhuzamos. Mig fővárosunk színháza, mulatóhelyei és kávéházai ugyszólván estenként szüfölvannak, addig a régi Bécsnek termei árak. S míg Budapest büszke a szép korzójára, a szép Duna hatalmas közlekedése és élénkségére, addig Bécs Kellő közepén egy moocsár alaku és rendezetlen medenczében a zavaros kis Duna és Wien patak undorítja a sétáló közönséget bázóhtól szágával.

Gróf Apponyi Albert a magyar parlament hírneves szónoka Bécsben is jól ismert tekintély. Nincs az osztrák fővárosban egy műkirakat se, amelyben a magyar ellenzék lángeszű vezérszónokának jól talált arcképei ne volnának láthatók. Ott ékeskedik azon Apponyi gróf, kit a németek rendíthetetlen pártelvével fegyva is tisztelnek és becsülnék. Az utóbbi két év alatt a magyar parlamenten tartott nagyobb szabású beszédek a bécsi lapok külön nyomatásban adták ki. Ily megízteltetésben a németek részéről — habár Apponyi Albert gr. ezek elvét sohasem követte — magyar képviselő még nem részesült. Tisztelet benne az igaz jellemet, a fényes tehetséget a szepőlőten és önzetlen hazaszeretetet, és azon lángelét, mely a fejlődő új nemzetnek oly számtalanszor adta tanácsait rangvagy nélküli önfeláldozásának. A bécsi politikások nagy része Apponyi Albert grófban Magyarország leendő miniszterelnökét sejt.

REYESSI A.

A sajtó egyik igen szép hivatása az, hogy folytonosan buzdítson arra, hogy a haza minden egyes lakója a hazai ipar pártolásának gondolata által legyen áthatva; mert csak akkor érhetőek el a magunk előtűzött nagy cél, ha a honi ipart azon polezra emeljük, amelyen az diadalmasan versenyezhet a művelt külföld iparával.

Legyen a jelszó: **Pártoljuk a hazai ipart!**
MEDOR.

Megyei s helyi hírek.

* **Fényes esküvő.** Dobák Béla kir. ügyész leánya Dobak Berta k. a. esküvője dr. Horváth Akos árvaszéki úlnökkkel, f. hó 17-én este 6 órakor tartották meg a helybeli római. kath. templomban. Az esküvő városunk intelligenciája jelen volt és fényes nászkereset vett benne részt. Az elegáns fogatok hosszú sora, valamint a díszes nászép élénk érdeklődést keltett föl.

* **Csöd.** Búchler Mór zombori borkereskedő f. hó 16-án esodót kért önmaga eln, melyet a zombori kir. törvényszék el is rendelt. Tomegszöndököl: dr. Vujeviéh Zoltán, helyettesül dr. Pataj Sándor nevezetett ki.

* **Hymen.** Jorkovits Antal kir. törvényszéki bíró leányát Zsófia kasszonyt május 17-én pánkföd első napján egyezte el Közeghy József közös hadserögbeli főhadnagy. Az eljegyzés szűkebb családi körben folylt le.

* **Eljegyzés.** Dr. Résey Ede kulai ügyvéd f. hó 17-én váltott jegyet Bilitz Frida kasszonytal N.-Beeskerekörl.

* **Kántor választás.** A zombori izraelita hitközség képviselőtestete f. hó 17-én tartott ülésében elhatározta, hogy az itteni kántor-állásra a meghalgotat két pályázó pályázatát a f. hó 24. tartandó rendkívüli közgyűlésnek fogja előterjeszteti. Az egyik pályázó a zágrábi izr. kántor, a másik pedig Rosenthal Jakab esztergomi kántor. Előbbinek felvetelve mellett a hitközségi képviselő tñlyomód és tekintélyes része már nyilatkozott is.

* **Szenzációes bűnügy.** Gyilkosság és szándékos emberölés büntetvével vádolt Schellen Frigyes bűnügyében ki mult év december hó 19-én sogorát és sogoraszonyját Ditréh házaspárt az ö-verbátsi határon levő tanyán lehető legkegyetlenül mösod életét megfosztotta, a tárgyalás f. év május 23-án (szombaton) d. e. 9 órakor fog a zombori kir. törvényszék tárgyaló terében meg tartatni.

* **Hymen.** Berkovits Márk kulai nyomdatudajonos leányát Aranka kasszonyt a napokban eljegyezte Stern Zsigmond mérnök.

* **Ügyvédi iroda.** Dr. Tukats Adám köz- és váltó ügyvéd irodáját Ó-Kanisán megnyitotta.

* **Az újdídeki izr. szent egylet (Chevra Kadische)** Petzi Popovics Istvan kir. tanácsos Újvidek város polgármesterét tiszteletbeli tagjává választotta meg.

* **Uj jogtudor.** Dr. Csillag Károly, a Szabadkán megjelenő „Szabadkai Hirlap” szerkesztője a napokban tette le Budapesten az jogtudori szigorlatot.

* **Lapunk rendes levelezője:** Hevessi A. hirlapíró ur Budapesten jegyelt váltott Lindenbercz Célia kasszonynyal, a londoni „Daily Telegraph” budapesti tudósítójával.

* **Hymen.** Mult vasárnap esküdött örök hűséget a zentai gör. kel. egyházban, Dimitrievis Milorád szermi jegyző Kragujevits Annyalka kasszonynak, Zentáról. — Manojevich Vladimír és kir. tartalékos szekerész hadnagy, f. hó 18-án (pánkföd hétfőn) a szabadkai g. k. egyház templomában esküdött örök hűséget Manojevich Sándor szabadkai városi érték képviselő leányának.

* **A szabadkai kereskedő ifjak társulata** f. hó 24-én d. u. 3 órakor saját helyiségében (Prokesh-palota) rendes évi közgyűlést tart, mely alkalommal a tisztújítás is megejteti fog.

* **A közös hadserög huszárezredeit,** — mint értesültük — közelebb Mannlicher-féle karabélyokkal látják el. Az új fegyverrel való bánásmód betanítására minden huszárezredből 2—2 tisztet rendeltek fel Bécsbe s ezek fogják azután ezredeiknél az fegyverrel való kezelésre a legénységet betanítani.

* **Orbán-ünnep.** Az a haragos, fagyos szent az Orbán se hitte volna, hogy az ő tiszteletére még ünnepet is rendezzenek, pedig hát ezt is meg kellett érnie. A mai vigalom-jubileum-matiné díulos világban kitálalták már ezt is titulus bűnideknek, még pedig a Palics mellett fekvő Orbánfalván, a hol évek óta divatban van, hogy ha fagy nélkül mulik el Orbán, darídott esnapnak a tiszteletre. Az idén, hogy enyhének mutatkozik az idő, szintén nagy előkészületeket tesznek rá és lesz magnum áldomás. Ez is csak Bicskában eshetik meg, az ivás klasszikus földjén.

* **Hymen.** Schuber Endre zentai város hízipéztári könyvelő a napokban jegyezte el Ó-Kanisánól özv. Fehér Palné leányát.

* **„Szegedi Jogász lapok”** ezimen Dr. Apáthy Gyula szerkesztésében egy száklap indult meg, mely hetenként egyszer kedden jelenik meg. Célja, a táblai decentralizáló által teremtett új helyzetben a jogélet fejlesztését előmozdítani, miért is úgy az ölméleti mint a gyakorlati kérdések megvitatására módot nyújt, a jogász-közönséget a jogélet minden phasesáiról értesíti, a jogirodalom termékeit ismerteti. — A lapra felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

* **A szabadkai min. tanitónképző intézet** ügyében a vallás-és közoktatásügyi miniszter leiratott intézet a városhoz, melyben kijelenti, hogy hajlandó a tanitónképző továbbra is Szabadkán hagyni, sőt egy önjandó képzővel kibővíteni azon oestre, ha Szabadka a város belterületén megfelelő nagy telekre egy 125,000 frtos — a kettős képeződnek megfelelő czélszerű épületet épít. A jelenlegi épület teljesen eszterelzülennék és egészsegtelennek bizonyult, annak további fentartása tehát nem remélhető, hanem vagy eleget tesz Szabadka városa a miniszterium leiratának és új épületet emel, vagy megtörténhetik, hogy a jelenlegi intézet Szegedre helyezték át.

* **Az 6-becsel r. kath. hitközség** elnökül Gombos Béla főszolgabíró választotta meg.

* **Az apatin-zombori szárnyvasut** létesítése tárgyában megtartott értekezleten Apatin község elhatározta, hogy 60,000 forint járul hozzá a vasut létesítéséhez.

* **Herger Zsigmond I. osztiályos honvédszázados,** a tényleges állományból mint népfelkelő nyilvántartó Újvidékre helyeztetett át, Kvassey százados helyébe, ki ugyancsak népfelkelő nyilvántartó százados minőségben Pozsonyba helyeztetett át.

* **Eljegyzés.** Podhorsky Lajos pósta-és távirátist jegyet váltott Maison Genovéva kasszonyyal Temerinből.

* **Felfüggesztés.** A török-kanisai szolgabíró, Bóbus Elek esandái jegyzőt felfüggesztette állásától.

* **Hymen.** Komaromy Gyula, a helybeli pénzügyigazgatóság kedvelt fogalmazója eljegyezte Zátónyi Bella kasszonyt, dr. Zátónyi József kollathai orvos leányát.

* **Videki nyomdászok kongresszusa.** Szegedről írják: A vidéki nyomdász kongresszusa f. hó 17 és 18-án tartott meg itt a Tiszszálló díszteremben, hol hetven tekintélyesebb vidéki nyomda volt képviselve. A kongresszus elnöke Dohay gyulai nyomdász, jegyzővé Engel Adolf Szegedről, előadóvá Kulinyi Zsigmond iparkamarai titkár választotta meg. A kongresszus elhatározta, hogy foliratot intéz a kormányhoz az állami nyomtatványok készítésének vidéki nyomdák közt való folszításá iránt, továbbá az iránt, hogy a kiragasztásra vagy szétosztásra szánt üzleti hirdetések hálygmentesebb legyenek. Elhatározta még a vidéki nyomdatudajdonosok orsz. egyesületének alakítását.

* **Szabadkán a „Szabadság” és „Szabadkai Hirlap”** egyesülni készülnék, azon ezéllből, hogy közös erővel napilapot indítsanak.

* **A szegedi kir. tábla** elnöke korábban tudatta, hogy a munkarend beosztása szempontjából a hivatalos fogadás idejéül, a rendkívül sürgös eseteket kivéve, minden vasárnap d. e. 10 óráját állapította meg.

* **A kulai óvodának** Krishaber Mór ügyvéd azon alkalomból, hogy ügyvédi irodáját Újvidékre tette át, 20 forintot adományozott.

* **Szállítási kedvezmények.** A természetű kiállításra szállítandó cikkekké számára a magy. államvasutak, a torontái helyi érdekű vasut, a kassa-óderbergi vasut és a Duna-gőzhalászi társaság 50%-os díjmenteskedést engedélyeztek, még pedig úgy, hogy a magyar államvasutak vonalán (ide értve az arad-temesvári vonalat is,) úgy az oda, mint a visszaszállítással a rendes vitéldjárnak csak a fele fizetendő, a többi vonalon pedig az odaszállításnál a teljes díjtételt fizetendő ugyan, de a visszaszállítás díjmentesen történik. E szállítási kedvezmények 1891. évi október 31-éig érvényesek.

* **A félmillióis tolvaj.** Az a félmillióis tolvaj t. i., aki értelmi szerzője és vezére volt a régen agyonpésztelt szabadkai nyegyedmillióis lopásnak; Maczonka György. Eről szól most megint az ének. Megfogja nem fogtak ugyan még meg, de mint értesülünk, a csendőrség ujabbán ismét a nyomába jutott ennek az évek óta bujdósó és bujtatót betyárnak, akik senki se irléget jobban, mint Vuessetich Imre, a bandának csillagbörtönben gúsgoló vezére.

* **Bevádolt főkapitány.** Mint újdídeki levelezőnk írja, Balla Emil dr. az odavalo főkapitány, f. hó 18-án besadta lemondását. Balla ellen több oldalról történtek foljelentések, melyeknek nagy része hivatalos hatalommal való visszaéléseket vádolja a főkapitányt. A képviselőtestület a saját kebelől bizottságot küldött ki, mely ez ügyben a vizsgálatot megejtse.

* **Szegedről Szabadkára.** A debreceni kereskedelmi akadéma növendékéi, akik kitűnően érezték magukat Szegeden, innét Szabadkára folytatták tanulmányujukat tanárik vezetésé mellett. Mint írják, a debreczenieket Szabadkán az ottani kereskedő ifjak társulata fogadta és kalazolta. Megtekintették a vághidat, a téglyárat, a gőzmalmot stb.-it. Szombaton folytatták útjukat Újvidek felé.

* **Betűrés.** Moholyról értesítenek bennünket, hogy Menzer Izidor odavalo kereskedő lakását e hó 6-án díjel nem ismert személyek feltörték s a kamrában levő dolmai cikkekké elemelték. Erdekes a dologban az, hogy a lakás tulajdonosa a tett éjlelén egész családjával otthon volt, s a tolvajok garázdalkodását nem vette észre, pedig kamrája a halo szoba mellett fekszik. — A csendőrség azonnal nyomozást indított Moholyon és Petrovasszállón, de eredménytelenül. A közártalmu és gyanus egyének lakóháza is felkutattak, de ezeknél az ellopott tárgyaknak nyoma sem találtatott. Egyébiránt a vizsgálat lankadatlanul folyik.

* **Kegetlen anyja.** Adán 1890. évi június hó 20-án az uezán egy három éves kis leánykát találtak. A kérdésekre a kis leány azt felelte, hogy neve „Kati” az atyját „tati”-nak, az anyját „mama”-nak hívják. Az adá közegei előjárásig ezt dobszóval közhírré tetté, mire a kis leány édes atyja jelenkezett, előadva, hogy az anyja hozta valoszinűen a kis leányt oda. A leány anyja kérdöre vonatván, töredelmes beismerte, hogy mivel férjétől elváltan él, keresményéből pedig két gyermeket eltarthatni képtelen volt, Kati nevű 3 éves kis leányát Csurogról — hol az ottani tanitónál, mint eszedő szolgát — illetőségi helyére Adára vitte azon ezéllből, hogy a gyermeket apjának visszaadja, azonban a városha érve, eszébe jutott férje előbbeni bánásmódja, laborsága elhagyta s egy delutáni órákban nem meszte a templomtól nyílt uezán a kis leányt elaltatta, azután az örök pártokra elhelyezte elhagyta, a hol az Németh János felfalálta, s a talált gyermeket Péter József adá lakós örökbe fogadta. A szabadkai kir. törvényszék f. év május hó 11-én tartotta ez ügyben a vértárgyalást, s vadiottat, a ki a tárgyalás alatt folyton zokogott, s tette bűn bűnőlag beismerte, azzal védekezvén, hogy nem volt képes gyermeket eltarthatni, a bk. 254 §-a alapján, a 92. §-ának alkalmazása mellett a családi állás elleni vétésé miatt három napi foghátra ítélte el.

* **„Bírlétel megnevezése a tanitónképzőbe.** A vallás és közoktatásügyi miniszter következö körrendelettel közli a hivatalos lap utóbbi számban: „Tapasztalván azt, hogy számos száló az állami tanitónképző intézeteköl pusztá növelő intézetnek tekintni, amelyekben leányának az állampénztár költségén való kiképeztesését eszközölheti, anélkül, hogy kötelezve ézenze magát arra, hogy e kötelezés viszonyaitól leányát eszakugyan tanitóni vagy nevelőnő pályára adja; szükségesnek látom a tanitónképezőkbe való fólvételt szabályozó 1887. évi június hó 18-iki 1804. számú rendeletet a következö rendelkezésekké kiegyesztetni: 1. A fólvételen az igazgató-tanács figyelemmel legyen arra, vajjon a jelentkezőnek családi viszonyai valoszinűen teszik-e, hogy az illető esakugyan a tanitóni vagy nevelőnő pályára fog lépni. 2. Mindazok a szálók, akiknek leányai az állami tanitónképezőkben fonnálló ingyenes tanításon kívül bármi más segélyre (egész vagy részbeni teljes ellátás, bennlakás, bennékezés, pénzsegély) igényt tartanak, tartoznak foylamodványukból kötelező nyilatkozatot eszotolni arról, hogy az esetben, ha az illető növendék, az onkaratván vagy önbíráján kivüli akadályoztatás esetié kivéve, képezésese időpontjától számíta legalább öt éven át a tanitóni (nevelőnő) pályán működni nem fog, vagy ök, vagy a növendék kötelesek a kiképeztesetere fordított államkölséget az államnak visszatéríteni. Ezzel a kötelezvények az illető intézet iratárában megőrzendők. Figyelemmel továbbá arra, hogy minden évben nagy számban érkeznek a tanitónképezőkbe való fólvételt követlenül a vezetésen alatt álló miniszteriumba, holott itt elintézet nem nyerhetvén, esak saporítják az amugy is tetemes iradáit munkáit, egyéjdíleg fólhívom a kir. tanfelügyöléséget, hogy hasson oda, miszerint ama foylamodványok a font idézett rendelet 1. és 2. pontja értelmében ne a miniszteriumhoz, hanem az illető tanitónképező fólügyeletével megbízott kir. tanfelügyölözöz köldessenek.

*** Nagy lopás Ó-Kanizsán.** Csongradcz Péter ó-kanizsai lakás f. hó 10-én vasárnapra virradóra — azon szomorú tapasztalatra jutott, hogy míg ő családjaival távol volt, ismeretlen egynek háza falát kiásták, s a szobájában volt összes ágyneműket és női selyem ruhákat szépen eltakarították. A kifosztott gyzdamber rögtön jelentést tett az eset felől a csendőrségnek, mely a nyomozást azonnal foganatba vette, de még eddig eredménytelenül, a menyire a tettesek kilétét még csak nem is sejtik. Az eltolvajított ágynemű és ruháknak értéke — károsult állítása szerint — a 380 forint meghaladja.

— Orsz. Magy. IZR. Tanítóegyesület Buda- pesten. Vettek az alábbi felhívást: Magyar Hitrokonaink! Felekezeti intézményeink áldozatkész fontaitó! Tökletesen ize hitközségi Előjáróság!

Elhalt tanítókot gyászba borult özvegyei és árvaí érdekében fordulunk a magyar zsidóság ereize.

Gyertyalángként elhamvad, magasztos nemzeti és felekezeti ügy szolgálatában kiállt szellemi munkásaitok nevében kérünk meghallgatást.

Az élők a holtakért, a munkabíró a lankadt-lelkűekért, az eszményi célokért küzdök, az eszményi közelemben elhullottak árvaíért.

A zsidó tanügy érdekét, ezer zsidó tanító óhaját tolmácsoljuk. Mint országos ize. tanítóegyesület mint a magyar-zsidó tanítóság anyagi, erkölcsi és szellemi érdekeinek képviselő fordulunk a magyar zsidóság jobbáéhoz.

A munka terhe által lerokkadt beteg és ügyefogyt tanítók gyámoltására, a mindenkitől elhagyott tanítók özvegyei és árvaí támogatására, felekezeti tanügyünk emelésére 25 év óta áldatosan működő országos egyesületünk megbízásából, fordulunk földi javaink megáldott magyar hitrokonaink nemességéhez.

Egyesületi működésünk nevezetesen özvegyudjóját, felekezeti méltóságunk alapfeladatát képező iskolágyúnk felvirágotatásait jelző emlékvál akarjuk megörökíteni. Ez az emlékvál: „Magyar-Zsidó Tanítók Árva-Alapja” feliratot visel.

Adakoztatok árva-alapunk javára!

Huszonöt év óta dolgozunk nemzeti alapon nyugvó vallásos-erkölcsi nevelés és oktatásügyünk díszes építményének, nevezetesen azoknál a lelkiismeretesen végzett lelki és testi erőt elhanyagolt munka után, nemesebb érzéssel áthatott jóakaróinkhoz, felekezeti intézményeinket gyámoltó hitrokonainkhoz fordulunk segítségért.

Hozzát fordulunk felekezetiink ifjabb nemzedéké, kínok szívébe ötlök a minden szép, jó és nemesebb iránt való lekésedést! Fogoztatok veletek lelkiinket, oasztatok meg árvaínkat falat kenyereketek!

Adakoztatok a magyar zsidó tanítók árva-alapja javára!

Hozzatök fordulunk Izrael asszonyai négyezerleteink lelkes vezetők! Gondolatok azoknak árvaíra, kik szeretetre tanították gyermeköiket!

Az atyák nemesebb érzéleteire, az anyák érző szívére, a tanítványok kegyeltes érzelmeire, felekezetiink áldozatkész ereize, iskolágyúnk felvirágotatásáért áldozó hitközségeink száaira bizton számít a magyar-zsidó tanítóság, nevezetesen egyesületi működésének öröm-napján.

Az erkölcsi elismerésnek szép, de üres szavait oly sürően hallottuk: anyagi támogatásban nyilvánuló elismerést kerünk!

Iskolágyúnk felvirágotatására hozandó áldozataikat által nemcsak az élök nemzedéknek tesztek szolgálatot, hanem lelketek legnemesebb érzelmet örökségekben hagyjátok a jövendő századoknak, kegyeltes emléketek évkönyveink megörökítik buzdió például Izrael gyermekeinek.

A legszebbébb adományt is köszönettel vesszük. Csepekből alakul a segély forrása, mely tenger nyomort enyhíteni lesz hivatva.

Hitrokonai szeretettel, hazafüni tisztelettel fordulunk hazánk zsidó hitközségeihez, földi javainkat megáldott egyesekhez, valós-erkölcsi intézményeink ápolói és fontaitóhoz, midők arra kerünk:

Adakozzank a magyar zsidó tanítók árva-alapja javára!

Öszinte hálaikat fejezzék ki azoknak, kik már eddig is tá mogattak országos egyesületünk. Huszonöt évi egyesületi működésünk öröm-napján újra kerünk: ne vonják meg jóindulatukat az élök, kik egész életüket hazánk és felekezetiink legzsebbebb érdekeinek szolgálatában emésztik fel.

*** A nyári menetrend életbeápolítása. m. kir. Állam-vasutak vonalain.** A m. kir. államvasutak vonalain f. é. június hó 1-től kezdve az új nyári menetrend lép életbe, mely a jelenlegi menetrendtől a következő lényegesebb eltéréseket és változásokat tartalmazza: A szabadka-észéki vonalon a jelenleg délelött Eszék-től Dályáig és Gombostól Szabadkáig, valamint a délután Szabadkától Gombosig és Dályától Eszékig közeledő vegyesvonatok helyett Szabadka és Eszék között mindkét irányban egy-egy új közvetlen személyvonat helyezték forgalomba, mely vonatok Szabadkán Budapest felé, illetve felfel és Eszéken Villány felöl, illetve felfel esatlakozással bírnak. Az új vonat indul Eszék-ről 8 óra 45 percek délelött és Szabadkára 1 óra 24 percek délután érkezik; Szabadkáról indul 2 óra 10 percek délután és Eszékre 7 óra 9 percek este érkezik.

*** A mákyoi nem mérög.** Romhányi Eva zentai nazarusos asszony két évvel ezelött azt a vallomást tette a zentai járásbíró- ság előtt, hogy nyolcz gyermekét mákhéjézfóttel meggyilkolta. A vizsgálat csakugyan kidirítette, hogy Romhányi-Miesik Evának csakugyan nyolcz gyermeke halt meg az általa megjelölt időközökben. Az is kiderült azonban, hogy gyermekek mind igen gyenge szervezetök voltak, és a mákhéjában olyan csekély morfium van, hogy csak igen nagy adagból lehet annyit főzni, hogy az csak tartós rosszulállatot is okozzon. Ez orvosi vélemény alapján a törvényszék és a tábla is megszüntető határozatot hoztak. A kuria azonban újabb véleménykére utasította a törvényszékot, s midők ez megtörtént, az egyetemi orvosi tanács is kijelentette, hogy mákhéjézt még a legnagyobb adagban sem alkalmas emberi élet kioltására. Ezek alapján a törvényszék és a tábla újra megszüntető határozatot hozott, s ezt ma a kir. kuria is helyben hagyta.

*** A m. kir. Államvasutak vukovári-újvidéki hajójárás- sok menetrendjének módosítása:** Május hó 21-étől kezdve a Dunán Vukovári és Újvidék közöt végtes szolgálatban helygözös naponként — tehát hétfőn is — a következő menetrend szerint fog közeledni: Lefelöl: Indulás Vukovári vasuti állomásról Újvidékre reggel 4 óra 30 percek, indulás Vukovári városi állomás- ról reggel 5 órakor. Erkezés és indulás Bukinban reggel 5 óra 30 percek, érkezés és indulás Újfal-Palánkán reggel 7 óra körül, érkezés és indulás Cserevicsen reggel 8 óra után, érkezés Újvidé- ken reggel 9 óra után. Felfelöl: Indulás Újvidék-ről Vuková- ra d. u. 1 órakor. Erkezés és indulás Cserevicsen d. u. 2 óra után, érkezés és indulás Újfal-Palánkán délután 4 óra után, érkezés és indulás Bukinban délután 6 óra után, érkezés Vukovári városi állomáson este 7 óra után, érkezés Vukovári vasuti állomáson este 7 óra után. A hajó a most érintett állomásokon kívül utasoknak la- dikon leendő be- és kiszálltása céljából a zsidókészeg képest No- voszellő és Saragrad közbeeső helyeket is érinteni fogja. A most felsorolt helyeken beszálló utasok menetiúgyeiket a hajón válthat- kák meg. Az „Újfal-Palánka” elnevezés alatt állomás Német- Palánkán van, az újfal- és palánkai utasoknak tehát ott kell be- és kiszállniok ugyanott történik az árúk felvétele és kiadás is. Vas-

uton tovább-utazók a vasútra érvényes zóna-jegyeket a hajón szin- ten megválthatják.

*** Élethebitósítás. A „Fonciera” pesti biztosító társaság egyik képviselője jelenleg városunkban időzök. Ezen alkalmal- bántáknak módjában áll a saját életére, avagy családjának bármely tagjára is élethebitósítást ügyletet köthetni. — Tekintve, hogy a „Fonciera” biztosító társaság hazánk egyik első rangu intézete — és tekintve, hogy ma már minden államban, nemcsak a művelt közönség, de a fejedelmek is biztosítják magukat, ezen biztosítás szükségességét ajánlják most felsölegésnek is tartjuk; de minden müvelt embernek a saját jó felfogott érdekeiben figyelmébe ajánljuk. — Bővebb felvilágosítást készséggel ad lap kiadó- hivatala.**

*** Budapest emelkedés. A napokban nyílt meg a f- vórosban újjá-ételez. sz. a. Reiner Lipót és Ferenc fényesen és elegánsan berendezett „gyogygyaru” kereskedés. Kötségenküv Budapest egyik legszebb kirakata. Az egész berendezés Paris jel- legére vall. Nincs oly orvosi szer, nincs oly női pipere és illat- szer, ami ezen helyen képviselve és kapható ne lenne. A világ- hírt „Tord-Tripe”-féle vakand, patkány, és rovarirtó, valamint a „Natalia” arcesztipó keszes oly tömegesen rendeltetik, hogy egyedül ezek állásítására három személy van alkalmazva. A nap- okban a becsi udvar számára gróf Hunyady Kálmán főszerfartás- mestér részéről is nagyobb megrendelés történt. (H.)**

*** Melyik lapra füzessünk elő?** Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legeszebb magyar lap az „Egyetértés”, mely a múlt január hó 1-én lepett fenállásának 25-ik évébe. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesül- léseinek gyorsasága, átlátszósága és sokasága, rovatainak változatos- sága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tettek az Egyetértést népszerűvé. Szerkesztve úgy van ez az örösi terjed- lemű lap, hogy egyszerűen két hómilkegyenesen ellenkező írodalmi cél- nak szolgáljon. Mert az Egyetértésben naponként megtalálják a család és a hölgyvilág a maga szűrnapimái olvasmányait a világ- írodalom legküzönibb íróinak legújabb regényeiben, talál benne társazakketek legjobb írómáit, divatútdosszat Parisból stb. sth., hogy nyines szépirodalmi lap, mely az Egyetértésnek e rovata- val a versenyt kiállhatna. S ezzel szemben ott van az Egyetértés- nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólérsítés tetteket ellenüthetetlen- nek van elismerve a magyar sajtóban. Különösen kiemelendök tartjuk itt, mint egyik legjobb érdemét az Egyetértésnek, hogy az események esmértése körül soha semminemű tekintet által sem hagyta magát befolyásoltatni, hanem mint teljesen független- lap fölötté all minden pártárdékek, s csak az igazságot szolgálja. Az országgyűlési tárgyalásokról hozott egész sajtóban legna- gyobb terjedelmű tudósításaink is mindenkori a párttekingetekben részrehajlatlansága által szerette meg a közlésméretét, mely abban nyilvánul, hogy az Egyetértés olvasói között minden pártból talaluk híveket. Az Egyetértés gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdáközönség, az iparos és vallakozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az Egyetértés kereskedelmi s tözsedé tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. A kereskedő, az iparos s a mezögázda két évétől óta tudja már, hogy az Egyetértésben megtalálja mind- azt, a mire szüksége van, s e miatt az Egyetértés a térsádealom eme legnépszerűbb rétegében ma már nélkülözhetelenné vált, mint a hazai kereskedelemi, ipari- és mezögázdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az Egyetértés a legjobban informál lak Magyarországon. A rendes rovatakon s a fölmérolé eseményekről legnagyobb terjedelemben közzétét tudósításokon kívül végre csak az Egyetértés s speciális rovatait említhök meg. melyek országos hírre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezögázdaság, melyek mindégyike egy-egy szaklatot képes pótolni. Szóval, aki olvasni valót keres, és a világ folyásáról gyors- san és hitelesen akar értesülni, füzessen elő az Egyetértésé. Előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., negyed évre 5 frt, egész évre 20 frt.

A közönség köréből*)

Mindazon ismerőseim, akik Zomborban való tartózkodásom alatt irántam jó indulattal viselkedtek, rögtön elutazásom alkalmá- ból az uton fogadják hálás köszönemet. — A velök való érint- kezés kellemes emlékeit híven megörözök szívenben.

Danteleovics Kálmán
fogymn. tanár.

A kiszácsi korruptió.

A megye közönsége a kiszácsi ügyet alaposan mai napig sem ismervén, s a zíránt nagy érdeklődéssel viseltetvén, elhatároztam magamban, hogy ezen piszkos ügy iránt az olvasó-közönségét elejétől végig felvilágositom.

Kedzdem tehát az elején.

Kiszácszon a marhaleveleket 20—25 év óta az alfejzöf állást betölök adták ki, s szedték a kiállítástjár munkadíjakat. Azonban a földm. ipar- és ker. ügyi minisztérium 1888. évi október 15-én 40.000. sz. a. kibeosztott rendelkezés 27. §-ában, a díjak újabb szabályoztatást, kimondotat, hogy azok a közösgét illetik; későbbi rendelkezésekben pedig az áll, hogy a kiállítással megbízottat kürtalanítani kell, söt a közösgé egészen is átengedhet neki ezen díjakat. Az alásipen ennek folytán 1890. évben körröndelettet beosztot ki, melyben felhívta a közösgéket, hogy ezen ügyet a köz- gyűlési szabályrendelettel rendezzék.

Közösgyí Dezős kiszácsi jegyző jöva is hagyatott a megyével egy erre vonatkozó szabályrendeletet, mely úgy szól, hogy a közösgé neki egészen átengedte a marhalevelek kiállításáért járó díjakat. Ezen szabályrendelet dacára nem vette elő Bányász Mihály alfejzöföt a marhaleveleket, hanem a helyett áldözni kezdte, végre bevádolta hamisan a szolgabírósnál: hogy megszegedüljön töle, s a mar- leveleket könyvbene átveszesse az „uj” alfejzöfötől, ki már a szabályrendeletet az írodában találta volna.

Bányász Mihály alfejzöf azonban hivatalos iratokkal akarván a hamis vádat a szolgabírósnál megafelőlni, átkutatta a jegyzői iratírt s rábukant egy jegyzőkönyvi kivonat formulájára (fogal- mazvány), mely úgy szól, hogy 1890. évi február 15-én (nota benne: február 15-én) tartott közgyűlési szabályrende- lettel átengedte volna a jegyzőnek a marhalevelek kiállításáért járó s az eddig előadottak szerint első sorban a közösgét illető díjakat. A szókalán formula feltvénvén az alfejzöfönök, átvizsgálta azon bekötött könyvet, melybe a közgyűlési jegyzőkönyveket vezetettek, s megdöközéssel látta, hogy 1890. évi február 15-éről közgyűlési jegyzőkönyv nines benne, és egyáltalán az egész könyv- ben nines nyoma oly jegyzőkönyvnek, melyből ama jegyzőkönyvi kivonat készült volna! Kikereste a fentebb említtet formulában

*) E rovát alatt közlétekert nem vállal felelőséget a szerk.

(jki kiv.) érintett szabályrendeletet is, és ebben meg azt látta, hogy az a — közgyűlési jegyzőkönyvek nikénti vezetéséről szóló szabályrendelet és eddigi szokás ellenére — a képviselök mellöz- sével csak a jegyző, bíró és 2 esküdtt által van aláírva! Az egyik esküdt időközbe elhalálozott, az életben lévő pedig Bányásznak tanuk előtt a leghatározottabban kijelentette, (s most a vizsgálat után is áll- litja), hogy ő ilyen szabályrendelet létezéséről mit sem tud!!

Mintán az alfejzöf azt is látta, hogy a jegyzőkönyvi: kivonat ad 7 folyó-jegyzőkönyvi szám van, ezen szám (7) pedig a bekötött könyvben a márczius 1-ei közgyűlés jegyzőkönyvében áll, s ebben egy árva szó nines a marhalevelekről, vagy plane szabály- rendletről írva; meg volt gyözödve, miszerint a jegyző a szóban forgó jegyzőkönyvi kivonat és a szabályrendeletet közgyűlés tartása nélkül, tehát hamisan állította ki! Mindazonáltal, — hogy még több adata legyen — a jegyző távollétében tartott közgyűlés- sen jelen volt 29 képviselőfől 3-szor is kérözte, mit tudnak arról a dolgról? Mire ezek (29-en!) egyhangúlag, s jegyzőköny- vileg kijelentettek, miszerint ily szabályrendeletet a közgyűlés so- ha nem áldapított meg, arról a lakosság sem tud semmit! Is így ezen iratok, valamint azon, az alfejzöf által felfedezett közösgé bizonyítvány is, melyben a jegyző a bíróval bizonyítja, hogy a szabályrendelet a törvény értelmében a közösgében dobszó által meghirdetötött hamisak!!

A közgyűlés a jegyzöt küldöttséggel, az alfejzöf pedig előjáróságilag följelentette.

Es mi történt?

A vizsgálat csak három hét múlva (!) kezdetét meg, de így is constatálva lón, hogy oly eredeti közgyűlési jegyzőkönyvi, mely 1890. évi február 15-éről szólna, nemcsak a bekötött könyv- ben, de egyáltalán sehol nines! tehát soha nem létezett!! A to- vábbi vizsgálati kiderítést nem ismervén, de anyi bizonyos, hogy a szóban forgó szabályrendeletnek bármely közgyűlésben való megállapításáról nemcsak a lakosság és a képviselőtestület, hanem még az azt — tudja isten, milyen ámitás mellett — aláírt élet- ben lévő egyik esküdtt sem tud semmit mai napig sem!!! A jegyző nagy kapkodásában azt hazudta, hogy a marhalevelek azon a közgyűlésen „hozotak szöba”, melyben az általa a közösgétől jogtalannal igényelt legelőföld tárgyalatott. Ezt azért a főszolgabi- ró valószínűleg igazmondásnak vette, mert Köszöghynek egy haj- szálát sem görbítette meg, a vizsgálatot be nem fejezte és az al- fejzöt irgalmatlanul félfeszéttette, azt állítván minden indokol- lás nélkül, hogy az alfejzöf alapatlan (!) följelentést tett.*) Pedig a jegyző nagyot hazudott, mert a képviselőtestület e hó 12-én átvizsgálta a bekötött könyvet és constatálta, hogy a legelő ügy 1890. évi január 27-iki közgyűlésben tárgyalatott s ebben a jegyzőkönyvben egy szóval sem tetteik említés a marhalevelekről.

Az alfejzöf természetesen megfellebbezte ezen hallatlan határozatot, pótvizsgálatot sürögén kérvén. Azóta már hat hét múlva; és a jegyzö még mindig ártatlanul fel van füzgesztve; és salad- jat fix fizetésének $\frac{1}{3}$ -ából, vagyis 11 frt, 11 król kell fontarta- tania, s a pótvizsgálat még mindig nem jön; mintha csak az vol- na a szándék, hogy ha nagyon kivezik, majd kapitulál az al- fejzöf, ki e napokban személyesen is kérte a vármegyeházán a pótvizsgálatot, melyet nemcsak ő, hanem az egész közösgé állg vá- r. A jelen közölményre, vagy ennek legalább csak egy-két so- rára is édatolatot kér s jövére ezen ügyről tovább is ír:

Igazmondó.

Irodalom.

— **Előfizetési felhívás** Saszió Pál, p. ü. minis- teri titkárnak „A bélyeg és illetekek iránti törvények és szabályok magyarázata” című kézikönyve második bővített kiadására.

Ha valamely szakmukárá nézve a legkedvezőbb és részrehajlatlan bírálat annak keresetségében és elterje- désében nyilvánul, akkor önmagam talán megnyugtathatom azíránt, hogy a fenti cím alatt 1889. évben ki- adott kézikönyvem mégis megközelítette a cztét, melynek elérésére anyi időt és fáradságot áldoztam; a mennyiben annak első kiadása, és pedig mindig foko- zódó kereslet mellett, úgy egy évi időköz alatt teljesen elfogyott.

Bíróságok, közhatalóságok és hivatalok abbéli megnyug- tatására, hogy megrendeléseiket minden aggály nélkü- l fogannosíthatják; szákségesnek tartom kiemelni, hogy a nmtsgú m. kir. pénzügyminisztérium 320/1889 sz. (1889. é. P. ü. Közl. 226. lapján) a nmtsgú m. kir. igazságügyminisztérium 38141/1899. sz. és nmtsgú m. kir. belügyminisztérium 32222/1890. sz. a, kézikönyve- met az összes pénzügyi és közigazgatási hatóságok s hivataloknak, illetve az első folyamodású bíróságoknak a hivatalos átalányközlő leendő beszerzéshez engedélyezé- se mellett a legmelegebben ajánlották.

A megrendelési, illetve előfizetési feltételek a követ- kezők: Egyes példány megrendelési vagy előfizetési ára 2 frt 50 kr., öt példányt meghaladó bármily számú megrendelésnél, ha a könyvek egy csomagban szállit- hatók, példányonként 2 frt 10 kr., avagy kívánat szerint minden együtt szállitható s 2 frt 50 kr. ával számitot öt után egy tiszteletpéldány. A t. megrendelök ki- fejezett kívánására a könyveket vaszonkötésben is küld- hetem, a mikor minden egyes példány ára 50 krral magasabb; ugyancsak kifejezett kívánatra az előfizetési árrol nyugtát is mellékelek, és pedig ha a fent részle- tetett előfizetési ár előre beküldetik, minden felszámít- tás nélkül, utánvté mellett megrendelésnél pedig a nyug- ta bélyeg felszámításával.

Az előfizetés legelőszérűben postautalványon. meg- *) Vigyázzon az alfejzöf ur, mert Békésben megjuttják rajta azt a közmondást: „Szöl igazat, betörök a fejed!”

SZEDÖGYEREK.

rendelési, vagy pedig levelező lapon, vagy a jelen, s már nevére is czimzett előfizetési felhíváson történhetik, a melyre, ha megjegyzés nélkül csupán a rovatok töltetnek ki, csak 2 kros (máskülönben 5 kros) levéljegy szükséges.

A megküldést előfizetés esetén keresztkötés alatt ajánlván, megrendelés esetén pedig postai utánvét mellett, de míg saját költségemre portómentesen eszközölöm.

LASITZ PÁL

p. ú. miniszteri titkár a m. kir. p. ú. közig. bíróságnál.

— **Vettük a következő felhívást:** Megrendelési felhívás az általam kiadott „szeszszámitási táblázatok gyakorlati összeállítására” című munkámra.

Füzetem oly irányú munka, mely a pénzügyi közegeknek, minden szesz- és ecetgyárosnak, szeszkereskedőnek, regálebélőnek, szóval mindenkinek, ki étetet szeszfolyadékok forgalmazásával foglalkozik, nélkülözhetlen kézikönyvet képezendi; különösen pedig azért, mert utóbbi idő óta a szesz leginkább súly szerinti meghatározás mellett jó forgalomba; és táblázataim használata által a legism. súlyokban megadott bármily mennyiség- és erős sűgű szesz, minden számolási művelet nélkül, azonnal literekben és hektoliterfokokban pontosan kiszámítható.

Hogy munkám a gyakorlat követelményeinek teljes mértékben feleljen meg és hogy minden tévedésnek elejét vegyem, az egész fokokat még tízedfokra is beosztottam, miáltal a fok közötti különbség megállapítása és gyakori hibás kiszámítása végleg elcsúsz.

A munka magyar és német nyelvben jelent meg és példányonként 1 frt 05 kr. előleges beklődése mellett nálam kapható. Rainer Simon, m. kir. pénzügyi szemlész.

— **Megjelent a „Platon Theatitosa”** magyar fordításban Simon József Sándor zombori tanártól. Miután ezen klasszikus ókori mű még magyar fordításban nem látott napvilágot, de nemcsak a tanuló ifjúságra, hanem a komoly olvasmányok iránt érdeklődő közönségre is nagy becses bir, ajánljuk olvasóink figyelmébe. Ara 50 kr. Kapható bármely könyveskereskedésben.

Egész selyem mintázott fourlads 1 frt 20 kr. — 4 frt 65 krig méterenként (kb. 450 különféle mintában) — káldi ruha és végszára bér- és vámmentele házhoz a gyári raktár **G. Henneberg** (es. és kir. udv. szállító) **Zürich**. Minták póstaforudultával. Levelekre Svájcba 10 kros bélyeg ragasztandó. (6)

H I R D E T É S E K.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmú, nagy terjedelműt fogva a legelőbb magyar lap az

• „EGYETÉRTÉS”, •

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönsége lapja. Hiteles forrásokból származó értesülések gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatának változatosága, különösége, a különböző olvasmányok gazdag tartalma tették az „Egyetértés” népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legbiztosabb s e mellett tárgyilagos híradást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdákörözégek nem szorultak többé idegen nyelvi lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s gazdasági tudósításai bőséggel s alaposával ma már nem veresíthet más lap. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tartalmában, annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredeti, részint a külföldi legelőbbi termékekkel jó magyar fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan s hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendő. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Magas jutalékok

használhatóság esetében **10** sztoztást is sztoztunk

ügynököknek

kik törvényesen megengedett sorsjegyeket

■ részletfizetésre ■

elrusztanak.

Ajánlatok a

„MERCUR” kiadóhivatalának

bank- és váltó-üzlete POLITZER S.-hez

Budapest, Dorottya u. 12.

Mélyen leszállított árak!

Finom műtárgyak. Czélszerű iparcikkék Nagy választék minden bel- és külföldi bronz-, vas-, porcellán-, fayence-, üveg- és fadizsmú árakban.

Tartós bőr árúk és szabadalmazott álló- és függő lámpák gyári foraktára. 10—10

Testori

BUDAPESTEN, CSAK IV. VÁCZI-UTCZA 24. sz. a nagy KRISTOFFAL szemben.

Valódi

• kárpáti borovicska •

4—¹/₄ ltr utánvétellel küldve postadíjmentesen,

5 kiló 3 frtért kapható

Faykiss W.-nél

PODOLIN, F.-Magyarország.

Sarg glicerin fog-cremeje.

K A fogak Rövid használat után nél-
szépsége, külzohetlen fogtisztoszer.

ALODONT

Közegészségügyi hatóság által megvizsgálva.

Igen hasznos utra. Illatoson földítöt. Ártatlan a leggyengédebb fogmázra is.

N B. Németországban Franciaországban stb. a legnagyobb eredmény-nyel van bevezetve az udvárnál, a legnagyobb körökben valamint a legegyszerűbb polgár házban is használhatóan. Kapható gyógyszereszek s illatszerekben stb. 1 darab árán 335 lcr.

A Dreher Antal-féle kivitelű palaezksör

Dietrich és Gottschlieg

BUDAPEST.

vagy: **Dreher Antal Kőbánya.**

Czökia teljesen letelepött, tehát tákörtözta kivitelű sör székülésre, egytön fríz üvegtöltésben, a minőség hamisítatlan volta mellett kezeseg vala teki.

Nagybani fogyasztóknak jelentékeny árendedmény.

Arjegyzékek mindenfelé ingyen ér bérmentve.

Figyelmeztetés!

Miután gyakran megtörtént, hogy idegen készítményű és gyöngébb minőségű sörök DREHER ANTAL kivitelű sörre czim alatt forgalomba hozatnak, a t. cz. Dreher-féle kivitelű sörfogyasztóknak a hatóságilag oltalmazott üvegeimkém, melyen a Dietrich és Gottschlieg név olveten kell, hogy rajta legyen, kiváló figyelmükbe ajánljuk.

Első magyar

gazdasági gépgyár részvénytársulat

ezelőtt: GROSSMANN és RAUSCHENBACH

BUDAPESTEN, külső váczi-ut 7.

Lővonatu vasuti állomás. Az osztrak-magyar államvasut indolazától 10 percz távolzóságban.

A legkedvezőbb feltételek mellett pontosan és olcsón szállít magyar készítményű mindenemű gazdasági gépeket, mint járgányos cséplőszeteket, gabonarostákat s egyéb mezőgazdasági czikkeket és

gőzcséplőgépeket.

Különösen ajánlja szabad, szeges rendszerű, legújabb szerkezeti s legpontosabb kivitelű gőzcséplőgepeit.

Teljes jótállás.

Legelőnyösebb berendezés 3¹/₂, 4 és 6 lőerejű mozgonykhoz és mozgonyokkal. A magoknak legelőnyösebb letesebb kicséplése, kitűnő tisztítása és osztályozása mellett.

Verelőczek gőzcséplőgépek vasszerkezettel

8—8 6, 8, 10 lőerejű fa-, szén-, szalmafürtési mozgonykhoz s mozgonyokkal.

Szénfürtésnél kell 200-250 300—350 kl szén (faaránylag) 14 óra alatt.

Szalmafürtésnél kell 5-7 kéve szalma 100 kőses, kévével. Cséplési képesség 5-7000. 7—10.000 lősz-paazsügn kéve 1 nap alatt.

8—8

A m. kir. államvasutak gépgyára

legújabb szerkezeti, a gyakorlatban legjobbaknak bizonyult felhulhatlan kőrözőségű, fa-, szén- és szalmafürtésre berendezett

6-, 8- és 10 lőerejű locomobiljait

nagy fűszekrényvel, szab. szkráfogóval, valamint a hazai viszonyokhoz alkalmazott és szántalan versenyen eddigelő legjözohetlen maradt

40, 54 és 60 láb széles vaskeretű

gőzcséplőgépeit

szabad, meghosszabbított rázószattal és sajátos szerkezeti szabad, nagy törekfarostával, mely endkívül előnyöbet nyújtó újításokkal immár közel 1000 darab működik az országban a legelőnyösebb ákerrel; ugyszintan a locomobil hátsó futókerékén könnyen és kévelmelen alkalmazható, új találmány

Stibor-féle szabadalmazott kőrűrészeit,

melyek egyszerűség tekintetében az eddigi szerkezeteket messze felülmulják. Továbbá a legelőnyösebb vonoort igénylő, leggyorsabban dolgozó és mégis legbiztosabb kötet végezö

Masseo Toronto kéveköto aratógépet,

mely a mult évi párisi világkiállítás alkalmával Neisltben rendezott nemzetközi versenyen a világ leghíresebb készítményével sikra szállva

„Grand Objt D'Art”

nyerö; ez egyetlen kltüntetés, mely egy önálló fűzemkes és áruba boszatható kéveköto aratógépet érhet; végül a legkltünöb gyártmányú 2, 2¹/₂, 3 és 4 lőerejű gőzcséplőgarnitúrát és legszöhdalab szerkezeti járgányos cséplőszetletet, valamint mindennemű mezőgazdasági gépet ajánlja kedvezö üzleti feltételek mellett

a magyar kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöke

Fehér Miklós Budapest. Ühöi-ut 25., „Köztelek.”

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.